

- надмірні витрати на адміністрування;
- складність процедури оподаткування;
- обмеження прав місцевої влади щодо встановлення і сплати місцевих платежів;
- нераціональний розподіл повноважень місцевих органів влади на делеговані й власні завдання та функції, які призводять до зменшення ефективності та рівня відповідальності місцевого самоврядування за використання бюджетних коштів;
- пряме втручання органів державної влади у діяльність органів місцевого самоврядування.;
- фіскальна функція місцевих податків і зборів має другорядне значення, що призводить до зменшення питомої ваги в доходах місцевих бюджетів та ін.

Місцеві податки і збори забезпечують значні надходження до місцевих бюджетів, реальну фінансову автономію органів місцевого самоврядування і місцевих органів державної влади. У структурі доходів місцевих бюджетів останні роки спостерігається тенденція до збільшення частки податкових надходжень. У 2015 році обсяг податкових надходжень складав 85,2% доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів), збільшився на 17,5% у порівнянні з 2014 роком. Зростання продемонстрували всі значущі джерела надходжень: податок на доходи фізичних осіб збільшився на 13,0%, плата за землю – на 17,6% тощо.

За своїм соціально-економічним значенням місцеві податки і збори на сьогоднішній день не займають провідного місця в системі місцевих

бюджетів, що в певному розумінні є прямим порушенням принципу справедливості, закріпленого в ст.95 Конституції України: адже головна частина доходів місцевих бюджетів складається не із власних джерел, а із коштів держави та інших регіонів, які перерозподіляються через державний бюджет. Місцеві податки і збори становлять декілька відсотків від суми всіх доходів місцевих бюджетів, тоді як в розвинутих країнах світу ця сума складає в межах 30–70%. Причому існуюча система місцевого оподаткування практично не має суттєвих резервів для перспективного розвитку і потребує докорінного вдосконалення [3, с.217].

Отже, як система функціонування місцевого самоврядування, так і система формування місцевих бюджетів в Україні є недосконалими. Ці дві проблеми є взаємопов'язаними: без реформування адміністративного устрою неможливо досягти ефективності функціонування системи місцевих бюджетів.

Для забезпечення фінансової незалежності адміністративно-територіальних одиниць в Україні необхідно посилити вплив місцевих податків і зборів в частині формування доходної бази місцевих бюджетів, дозволити регулювати органам місцевої влади ставки місцевих податків і зборів. Втілення запропонованих закладів буде сприяти збільшенню доходної частини місцевих бюджетів, що знайде своє відображення у розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

Література

1. Мірчук С. В. Місцеві податки і збори як джерело наповнення бюджету міста Луцька // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2013. – № 7. – С. 164-167.
2. Іваненко В. О. Місце та роль місцевих податків і зборів у забезпеченні місцевого самоврядування / В. О. Іваненко // Фінанси України. – 2012. – № 4. – С. 32-34.
3. Майбутов І. А. Реформування податкових систем. Теорія, методологія та практика : монографія / І. А. Майбутов, Ю. Б. Іванова, А. І. Крисоватий. – К. : Кондор, 2013. – 352 с.

УДК 336.1.07

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВИХ ОРГАНІВ

Сологуб О.– ст. 5 курсу, гр. Фвнс-51

Науковий керівник – викладач Чопляк І.А.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Трансформація фінансової системи України до ринкових засад розвитку економіки потребує відповідного теоретичного підґрунтя. Фінансові відносини відображають сукупність складних і суперечливих взаємовідносин у суспільстві. Організація діяльності фінансових органів повинна бути узгоджена з індивідуальних позицій та суспільних інтересів, що є наслідком комплексного підходу до управління фінансами на основі формування цілісної фінансової системи. Усі складові цієї системи – державні фінанси, місцеві фінанси, фінансовий ринок – повинні забезпечувати реалізацію завдань фінансової політики.

Актуальність даної теми пояснюється тим, що ринкова трансформація економіки України потребує відповідної реструктуризації фінансової системи, в тому числі визначається рівнем взаємодії між

фінансовими органами публічної влади та на місцевому рівні. Усе це обумовлює необхідність розроблення концептуальних засад структурно-інтегрованої фінансової політики, що дозволить забезпечити системні перетворення у фінансовій системі України.

Проблемам діяльності окремих фінансових органів приділяється багато уваги з боку вітчизняних вчених. Вагомим є науковий доробок О.М.Александрова, В.Л.Андрущенка, О.М.Бірманя, М.Б.Богачевського, А.І.Буковецького, О.Д.Василика, І.П.Верби, Е.О.Вознесенського, А.І.Даниленка, Л.О.Дробозіної, В.П.Д'яченка, М.І.Крупки, І.К.Кулішера, О.М.Мозгового, Д.В.Полозенка, М.В.Романовського, М.Г.Сичова, А.М.Соколовської, В.М.Суторміної, С.І.Юрія, І.І.Янжула й багатьох інших науковців.

Система фінансових органів в Україні характеризується розбалансуванням прямих та зворотних зв'язків. В країні склалася розгалужена, проте недостатньо мобільна та дієздатна система фінансових органів. Така система не забезпечує належного рівня фінансово-бюджетної дисципліни у державі. Це є наслідком низки проблем, які створюють тенденції до зростання кількості та обсягів порушень законодавства у використанні бюджетних коштів. Від стану державних фінансів, ефективності використання державної власності значною мірою залежать довіра до уряду з боку власних громадян та зарубіжної спільноти, умови розвитку бізнесу, інвестиційний клімат [1, с. 136].

Організаційна структура управління державними фінансами – компонент системи управління державними фінансами, зумовлений цілями та змістом управління державними фінансами, який об'єднує в собі сукупність державних організацій, їх персонал, матеріальні та інформаційні ресурси [3, с. 172].

Фінансову діяльність здійснюють усі без винятку органи державної влади та місцевого самоврядування, оскільки виконати покладені на них функції не можливо без використання фінансів. З метою забезпечення ефективності та стабільності державних фінансів потрібно створити інституційні умови для формування виважених фінансових рішень.

За допомогою фінансової діяльності створюється матеріальна основа, яка необхідна для функціонування органів державної влади й управління, правоохоронних органів, забезпечення безпеки держави. Діяльність системи фінансових органів впливає на розвиток

відносин між державою та місцевими утвореннями. Важливою її стороною є розподіл фінансових ресурсів між державними та місцевими органами, що має певне значення для регулювання та координації виробництва та розвитку соціально-культурної сфери в межах як держави, так і її адміністративно-територіальних утворень [2, с. 281].

Ефективна фінансова система є наслідком взаємозв'язків та координації діяльності між фінансовими органами щодо організації управління державою, а саме бюджетом держави. Безпосередню участь приймають Верховна Рада, Президент України, Кабінет Міністрів, Рахункова палата, Міністерство фінансів, органи місцевої виконавчої влади та самоврядування, органи державної казначейської служби, фінансової інспекції, органи фіскальної служби.

Практика показує, що нині не достатньо чітко визначено місце і роль кожного фінансового органу в його цілісній системі, що породжує численні правові колізії, випадки, коли окремі учасники намагаються уникнути відповідальності або перекласти її на іншого суб'єкта. Відсутнє чітке розмежування сфер діяльності, має місце нераціональний розподіл та дублювання повноважень між окремими учасниками. Все це вимагає вдосконалення взаємодії та координації діяльності фінансових органів.

Отже, процес управління державними фінансами, а також теорія та практика державних фінансів визначає необхідність чіткого виокремлення складових сектору державних фінансів та розмежування функцій органів управління державними фінансами.

Література

1. Саврадим В. М. Фінансова стабільність держави: теорія, методологія, практика: монографія / В. М. Саврадим; Нац. ун-т держ. податк. служби України. - Херсон: Тімекс, 2015. - 528 с.
2. Структурні реформи економіки: світовий досвід, інститути, стратегії для України: монографія / Б. М. Андрушків, О. І. Амоша, С. С. Аптекарь [та ін.]; наук. ред. В. І. Ляшенко, С. В. Савельєв. - Тернопіль: Економічна думка, 2011. - 848 с.
3. Перепелиця М. О. Результати взаємозв'язку деяких фінансових повноважень державних органів загальної та спеціальної фінансової компетенції / М. О. Перепелиця // Проблеми законності. - 2015. - Вип. 129. - С. 171-180.

УДК 351.72. 078. 3

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ УКРАЇНИ

Ксенченко Л.- ст.3 курсу, гр. Фвн-31

Науковий керівник – к. е. н., доцент Нагайчук В.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

В умовах ринкової економіки, у зв'язку із зміни, які сталися за останні роки в економіці України та її фінансових відносинах, держава повинна докорінно перебудувати свої контрольні функції, враховуючи розвиток підприємництва та впровадження нових принципів господарювання.

Застосування застарілих форм фінансового контролю не дозволяє державі оперативно й ефективно впливати на процеси, які відбуваються в економіці, що призводить до зниження контрольних функцій держави в умовах трансформації економічних відносин, не забезпечує концентрацію контрольних дій на найбільш пріоритетних напрямках фінансової діяльності.

Значний внесок у вивчення цих проблем, визначення оптимальної структури та дослідження

особливостей діяльності контролюючих органів зробили вітчизняні та закордонні вчені В. Авер'янов, Є. Алісов, О. Андрійко, Г. Атаманчук, В. Афанасьєв, О. Барановський, М. Білуха, Л. Воронова, О. Горбунова, О. Козирін, С. Клімова, Т. Коломоєць, О. Машков, Н. Нижник, Г. Одінцова, В. Опарін, В. Симоненко, Ю. Тихомиров та ін. Особливості фінансового контролю в країнах Європи, Азії та США аналізуються у наукових працях В. Волчихіна, Дж. Лаурія, А. Орбанянос, Н. Погосяна, Ю. Тараліна, Х. Хевенса, Ф. Шелото.

Зараз існує об'єктивна необхідність модернізації державного фінансового контролю в Україні, яка вимагає розробки нових підходів до вирішення теоретичних і практичних проблем в організації контролю. Оскільки, застосування застарілих форм